

UDC [94+80+338+339](510):001.891.32(062.552)
DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.04.081>

CHINA IN THE FOCUS OF SCIENTIFIC RESEARCH: RESULTS OF THE XVIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ‘CHINESE CIVILISATION: TRADITIONS AND MODERNITY’

O. Drobotiuk

PhD in Economics

A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies of
National Academy of Sciences of Ukraine
4, Hrushevskoho str., Kyiv, 01001, Ukraine
owkhomenko@gmail.com

The article presents the results of the 18th International Scientific Conference “Chinese Civilization: Traditions and Modernity” held on November 14, 2024. The event brought together more than 20 scholars to discuss historical, cultural, political, economic, and linguistic aspects of China's development. The conference was organized in three sections: “Research of Chinese Civilization: History, Philosophy, Culture,” “China in the Modern World: International Political Aspect and Socio-Economic Development,” and “Theoretical and Applied Issues of Chinese Linguistics and Literary Studies.” The papers presented covered a wide range of Chinese studies topics: from the study of historical and cultural heritage to modern economic transformations, as well as linguistics and literary studies. The conference facilitated interdisciplinary exchange of ideas, presented new perspectives in Chinese studies, and demonstrated a high level of development in Chinese studies research.

Key words: Chinese studies, international conference, Chinese civilization, Chinese history, Chinese economy, Chinese language, Chinese literature.

КИТАЙ У ФОКУСІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ПІДСУМКИ XVIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «КИТАЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ»

O. V. Дроботюк

У статті висвітлено результати XVIII Міжнародної наукової конференції «Китайська цивілізація: традиції та сучасність», що відбулася 14 листопада 2024 року. Захід об'єднав понад 20 науковців для обговорення історичних, культурних, політичних, економічних і мовознавчих аспектів розвитку Китаю. Робота конференції здійснювалася за трьома секціями: «Дослідження китайської цивілізації: історія, філософія, культура», «Китай у сучасному світі: міжнародно-політичний аспект та соціально-економічний розвиток», «Теоретичні та прикладні питання китайського мовознавства та літературознавства». Представлені доповіді охопили широкий спектр китаєзнавчих тем: від дослідження історичної та культурної спадщини до сучасних економічних трансформацій, а також питань мовознавства і літературознавства. Конференція сприяла міждисциплінарному обміну думками, представила нові перспективи у вивченні Китаю та продемонструвала високий рівень розвитку китаєзнавчих досліджень.

Ключові слова: китаєзнавство, міжнародна конференція, китайська цивілізація, міждисциплінарні дослідження, історія Китаю, економіка Китаю, китайська мова, китайська література.

14 листопада 2024 року відбулася XVIII Міжнародна наукова конференція «Китайська цивілізація: традиції та сучасність», яка стала онлайн-майданчиком для обговорення результатів досліджень історичних, культурних, політичних, економічних і мовознавчих аспектів розвитку Китаю понад 20 науковців. Організаторами заходу виступили Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України спільно з Українською асоціацією китаєзнавців, Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана, видавничим домом «Азіатика» та Центром українсько-європейського наукового співробітництва.

Робота конференції здійснювалася за трьома секціями:

1. Дослідження китайської цивілізації: історія, філософія, культура (модератор – Кіктенко В. О., доктор філософських наук, в. о. директора Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України);

2. Китай у сучасному світі: міжнародно-політичний аспект та соціально-економічний розвиток (модераторка – Дроботюк О. В., кандидат економічних наук, ст. науковий співробітник відділу АТР, Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України);

3. Теоретичні та прикладні питання китайського мовознавства та літературознавства (модераторка — Мусійчук В. А., кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, в. о. завідувачки відділу АТР, Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України).

Доповідачі секції «Дослідження китайської цивілізації: історія, філософія, культура» наголосили на значенні вивчення історичної спадщини Китаю для розуміння сучасних трансформацій. Історичні аспекти, які охопили в доповідях науковці, демонструють глибокий взаємозв'язок між культурними традиціями Китаю та його сучасною політикою. Так, Козловський С. О. дослідив розвиток морської торгівлі Китаю під час династії Тан, функціонування портів і основні торговельні маршрути у праці «Морська торгівля та порти ранньосередньовічного Китаю епохи династії Тан (618–907 рр.)». Продовжуючи вивчення питань розвитку морських торговельних шляхів Китаю, С. О. Козловський у співавторстві з О. С. Долик у доповіді ««Ми подолали понад сто тисяч лі безкраїх морських просторів»: до питання про географічні межі експедицій Чжен Хе» проаналізували масштаби морських експедицій Чжен Хе в період династії Мін, зокрема їх географічні межі, роль у демонстрації військової потужності Китаю та встановленні міжнародних зв'язків. Кістол А. І. дослідив історію китайських триад в Україні, їхню структуру, ритуали та вплив на місцеву громаду в ранньорадянський період у дослідженні «Китайські таємні організації в Україні у 1920–1930-х рр.». Урусов В. Б. представив аналіз ключових змін у політиці Китаю щодо США після подій на площі Тяньаньмень і в період трансформації міжнародних відносин у доповіді «Зміна підходів китайського керівництва щодо китайсько-американських відносин 1989–2008 рр.». С. В. Капранов у роботі «“Західне” та “східне” у сучасній китайській популярній культурі на матеріалі серіалів жанру сянься» підкреслив вплив західної культури на китайський жанр фентезі «сянься», зокрема, через образи героїв та культурні елементи, що об'єднують східну та західну традиції. Крім того, були представлені тези доповіді Фалько С. А. «Військова модернізація Китаю наприкінці

XIX – у першій половині XX ст.: фактори та історична ретроспектива», у яких визначено роль іноземних військових експертів у модернізації китайської армії та трансформації військової сфери.

Дискусія під час роботи секції «Китай у сучасному світі: міжнародно-політичний аспект та соціально-економічний розвиток» охопила зовнішньополітичну стратегію, внутрішньополітичні питання, проблеми та перспективи економічного розвитку КНР. Зокрема, Михайлов В. С. презентував спільне з Неділько В. В. дослідження «Великі шовкові шляхи: історико-геополітична метафора та сучасність», у якому вивчається історичне значення та сучасна реінтерпретація концепції «Шовкового шляху» в зовнішній політиці Китаю. Бурцев Д. В. у своїй доповіді *Arctics as a territory of Chinese interest: geopolitical aspect* проаналізував інтереси Китаю в Арктиці через призму геополітичних та економічних викликів, включно зі стратегіями освоєння ресурсів і можливостями морських шляхів. Голод В. Ю. узагальнила адаптаційні стратегії корейських громад у Китаї зі збереженням культурної ідентичності, використовуючи аналіз книги June Hee Kwon *Borderland Dreams*, та висвітлила їхню роль у соціально-економічному розвитку регіонів в КНР.

Під час виступу Дроботюк О. В. «Нові продуктивні сили епохи Сі як основа для економічної модернізації та інновацій» представлено аналіз ініціатив в економічній та інноваційній політиці Китаю у період правління Сі Цзіньпіна, які спрямовані на модернізацію та зменшення залежності від імпортних технологій і позиціонування КНР як інноваційної нації. Роль фіскальної політики в нову епоху Сі, яка спрямована на підтримку економічного зростання та вирішення глобальних проблем, дослідила Степанова О. В. у своїй роботі «Сучасна фіскальна політика Китаю: підтримка нової індустріалізації та боротьба з глобальними викликами». У контексті галузевого аналізу Кириченко А. В. дослідила «Розвиток ринку громадського харчування Китаю», звертаючи увагу на вплив урбанізації, зростання середнього класу та зміни у споживчих вподобаннях, підкреслила важливість цього сектора як драйвера економічного зростання.

Яковенко А. О. проаналізувала «Роль штучного інтелекту в реформуванні освітньої системи Китаю», підкресливши його потенціал для адаптації освіти до потреб сучасного суспільства. У тезах доповіді Кіслова Д. В. «Кодекс державності Конфуція та сучасне ставлення до принципу верховенства закону» розкривається вплив конфуціанських принципів на сучасну китайську юридичну систему та суспільну етику.

Мовознавчі та літературознавчі дослідження були представлені під час роботи секції «Теоретичні та прикладні питання китайського мовознавства та літературознавства» та продемонстрували, як сучасна китайська література й мова еволюціонують під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Учасники секції також підкреслили важливість збереження літературної спадщини Китаю. Попова М. Д. у доповіді «Рецепція творчості «туманних поетів» у Китаї – естетика новітнього літературного процесу» представила аналіз творчості «туманних поетів», які стали символом новаторства в китайській літературі; її дослідження підкреслило унікальність поетичного стилю цього руху. У роботі Черниш Н. О. «Перше місце на Нобелівську премію» аналізуються погляди китайської письменниці Цань Сюе на власну літературну

творчість і сучасний стан літератури в Китаї, значення Нобелівської премії для китайських письменників і світове сприйняття китайської літератури. У доповіді Дашенко Г. В. «До проблеми дослідження життя та творчості танської поетеси Лі Є (李冶, 732?–784)» проаналізовано спадщину поетеси династії Тан Лі Є, її вплив на китайську поезію та культурну традицію.

Савченко М. В. здійснила компаративний аналіз фонетичного розвитку субдіалектів Тайваню та визначила вплив мандаринської китайської на їхнє звучання у дослідженні *Comparative study of sound variation in Tainan and Changhua subdialects of Taiwan Southern Min: checked tone, tone sandhi and Mandarin influence*. Яструбська О. В., Яструбський М. Я. проаналізували «Особливості засвоєння іноземних мов у порівнянні: українська та китайська» та окреслили спільні та відмінні риси. Логвин М. Ю. презентувала роботу «Назви тимчасових експозицій образотворчого мистецтва Китаю в музеї Ханенків: успіх перекладацьких і комунікативних практик», висвітлюючи особливості перекладу та комунікації під час підготовки виставок китайського мистецтва.

XVIII Міжнародна наукова конференція «Китайська цивілізація: традиції та сучасність» об'єднала дослідників для обговорення актуальних проблем китаєзнавства та забезпечила майданчик для презентації наукових здобутків у дослідженні історії, культури, мовознавства та міжнародних відносин Китаю. Таким чином, міждисциплінарний характер конференції дав змогу створити платформу для плідного діалогу між представниками різних галузей науки та сприяв формуванню нових дослідницьких перспектив у вивченні китайської цивілізації. Конференція продемонструвала високий рівень розвитку китаєзнавства, зокрема українського, та широкий спектр дослідницьких інтересів науковців. Особливо важливим є те, що в заході взяли участь як досвідчені дослідники, так і молоді науковці, що свідчить про активний розвиток китаєзнавчих досліджень.